

ОЗНАКИ НОВОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЧНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ, ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТА ПРОРИВИ*

Олександр Бутнік-Сіверський,

головний науковий співробітник економіко-правового відділу НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, доктор економічних наук, професор, академік АТН України

У статті досліджуються проблемні питання щодо перегляду усталених теоретичних понять класичної економіки, які під впливом трансформаційних процесів не можуть характеризувати наявні зміни за старим змістом і трактуванням в умовах послідовного просування до нової інтелектуальної економіки. Зазначено, що вдосконалення технологічної структури економіки можливо лише за умови інтенсивного впровадження інновацій, збільшення обсягів інвестицій і вкладень капіталу на технічне переоснащення та модернізацію за інноваційно-інтелектуальним напрямом розвитку, що є ознакою інноваційної технологічної реструктуризації. Ця конструкція доповнюється поняттям «технологічності» як відтворення методичного підходу входження до нової інтелектуальної економіки. Використання терміна «інноваційна інтенсифікація економічного розвитку», до конструкції якого додано «інноваційність», що дозволило розглянути інтенсифікацію як якісну ознаку економічного розвитку в умовах трансформаційних процесів в інтелектуальній економіці. Використання на шляху до нової інтелектуальної економіки ознаки «інноваційний інтелектуальний прорив», в конструкцію якої додано «інтелектуальність», посилює результативну участь людського капіталу в проривному оновленні техніко-технологічного середовища.

Ключові слова: неоекономіка, інноваційність, технологічність, реструктуризація, інтелектуальний прорив, нова інтелектуальна економіка

Підґрунтям здійснення трансформаційних процесів на шляху до нової інтелектуальної економіки є *інноваційна інтенсифікація економічного розвитку*, що є різновидом інтенсифікації економічного розвитку. Додання в цю конструкцію слова «*інноваційність*» має на меті розглянути інтенсифікацію як якісну ознаку інтенсифікації економічного розвитку в умовах трансформаційних процесів в інтелектуальній економіці.

З теоретичного погляду, *інтенсифікація* є основою підвищення ефективності виробництва — важливою складовою економічної стратегії кожного підприємства. *Інтенсифікація* — це складний економічний процес, який має багатогранний і комплексний характер; це соціально-економічний процес, спрямований на збільшення виробництва продукції, підвищення її якості та зниження собівартості на основі запровадження у виробництво

* Продовження. Початок у номері 5/2017

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

нових засобів, нових технологій, нових форм організації праці й виробництва, підвищення кваліфікації кадрів та ін., що є складовими науково-технічного прогресу. Тільки через інтенсифікацію можна високими темпами підвищувати рівень продуктивності праці, рентабельності підприємства, зменшувати витрати виробництва. Щоб визначити рівень і дати економічну оцінку, використовують систему натуральних і вартісних показників [12].

Інтенсифікація — не випадкове, не місцеве, не епізодичне, а загальне явище для всіх цивілізованих країн; воно не залежить від суспільного ладу чи системи економічних відносин. Це безперервний і нескінченний процес, що ґрунтується на впровадженні досягнень науково-технічного прогресу. Лише ті чинники виробництва можуть бути чинниками інтенсифікації, котрі є продуктом науково-технічного прогресу та забезпечують необхідне зростання економічної ефективності підприємства. Зупинка цього процесу призводить до екстенсивного розвитку виробництва [12].

Загалом під *інтенсифікацією економічного розвитку*, зазначає П. Бубенко [13], потрібно розуміти одержання найбільшого корисного результату з одиниці виробничих ресурсів. При цьому виділяють два напрямки інтенсифікації економіки: *інтенсифікація поточної виробничої діяльності* та *інтенсифікація відтворення*. Фактично обидва зазначені напрями існують одночасно й тісно переплітаються між собою, але все-таки треба підкреслити, що головним в інтенсифікації економічного розвитку, його опорою, є науково-технічний прогрес [13] як основа інноваційного економічного розвитку в сучасній національній економіці.

Перший напрям інтенсифікації, зазначає П. Бубенко, характеризується тим, що основний наголос робиться на використанні наявного потенціалу й одержанні максимальної віддачі від уже створених елементів виробництва:

від наявних засобів і предметів праці наявної робочої сили.

В інтелектуальній економіці з цим напрямом пов'язують *формування інноваційного середовища*, котре спрямоване на створення та розвиток майнових прав інтелектуальної власності, що є головною умовою переходу до процесу їх комерціалізації при зацікавленості споживачів здійснювати трансформацію у виробничій сфері об'єктів права інтелектуальної власності в інноваційну продукцію/продукт з метою отримання доданої вартості (прибутку).

З інтенсифікацією формування інноваційного середовища, зокрема і в інтелектуальній економіці, пов'язують непомірне підвищення рухливості дії законів попиту та пропозицій, коли помітно розширюється зона ризику, що вимагає від суб'єктів економічної дії гнучкості, оперативності, врахування особливостей ситуації, що швидкоплинно змінюється. Зі змінами економіки тісно пов'язане право, а економічна свідомість розвивається одночасно із свідомістю правознавчою. Економічний розвиток держави зумовлює прискорену трансформацію правової системи, а право може і сприяти поступальним економічним, соціальним змінам, і гальмувати їх. Саме правова система в інтелектуальній сфері чутлива до змін під впливом завдань, які є викликами трансформаційних процесів у напрямі просуванню до нової інтелектуальної економіки, зокрема, насамперед, під впливом інформаційного суспільства, де інформація вже набула усталеного соціального й інтелектуального статусу, перетворилася на новий різновид цінностей, який має свої вартісні виміри. Вона передбачає розв'язання таких завдань, які потребують комп'ютерних розрахунків із швидкістю 3 млрд операцій на секунду. У США вже почали створення ЕОМ, здатної здійснювати 1000 трлн операцій щосекунди. Це значно загострює проблему самостійності людського розуму, його здатності оцінити варіативність множини рі-

шень, яку пропонує штучний комп'ютеризований розум [4]. При цьому інформаційний ресурс суспільства активно сприяє його демократизації, адже інформація є насамперед суспільним благом, вона здатна належати всім, на відміну від матеріального продукту, що не завжди справедливо розподіляється.

Другий напрям інтенсифікації, зазначає П. Бубенко, полягає в тому, що під час кожного відтворювального циклу має відбуватися заміна застарілих елементів продуктивних сил на більш ефективні. У цьому випадку інтенсифікація виробництва зумовлюється та збігається з науково-технічним прогресом, що пов'язано з інноваційним економічним розвитком.

У наш час важливим, дедалі важливішим фактором, зазначає П. Бубенко, стає умова ефективної організації взаємодії науки та виробництва в інтересах всебічної інтенсифікації останнього. Це зумовлено тим, що наука стає вихідною позицією інтенсифікації [13].

Загалом, зазначає П. Бубенко, процес впровадження нового наукового знання у виробництво передбачає стадію, що пов'язана з науковою підготовкою до інтенсифікації виробництва та складається з таких етапів:

- фундаментальні дослідження; прикладні дослідження;
- інженерні розробки (конструкторські, технологічні, експериментальні);
- опанування виробництва нової техніки;
- поширення в народному господарстві [13].

При цьому, на наш погляд, потрібно враховувати значні витрати на стадії впровадження. Саме тому найважливішим елементом політики науково-технічного прогресу, зокрема і в інтелектуальній економіці, є необхідність проведення попередньої чіткої економічної оцінки кожної ідеї, що запропонована наукою та практикою при впровадженні технічних рішень. Потрібний ретельний добір найефективніших ідей, що суттєво

для інноваційно-інтелектуального напрямку діяльності.

Світовий досвід показує, що для пошуку найбільш ефективного науково-технічного варіанта необхідно перебрати та проаналізувати від 100 до 500 наукових ідей. Такий аналіз і відсіювання варіантів здійснюється на кожному етапі наукової підготовки інтенсифікації того чи того науково-технічного інноваційного заходу [13]. Більш ускладнюється добір найефективніших ідей через необхідність отримання охоронних документів з права інтелектуальної власності та здійснення техніко-економічного обґрунтування, з яким пов'язують вартісну оцінку та визначення економічної ефективності науково-технічних рішень в порівнянні до та після впровадження, що стає головною умовою прийняття найбільш доцільних управлінських рішень.

На шляху до нової інтелектуальної економіки *інноваційна інтенсифікація економічного розвитку* проглядається через темпи та динаміку зростання надходжень заявок на об'єкти промислової власності й динаміку державної реєстрації авторського права в Україні, що є свідченням інтенсифікації науково-технічної думки, покращення інноваційних можливостей економічного зростання завдяки впровадженню об'єктів права інтелектуальної власності. Це також свідчить про віддачу людських інтелектуальних ресурсів на певному етапі розвитку. На підтвердження зазначеного наведемо дані Державної служби інтелектуальної власності України [14], що сьогодні ліквідується з переданням її функцій щодо реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності до Мінекономрозвитку України. При цьому зменшення за деякими наведеними нижче показниками надходження заявок на об'єкти промислової власності в певні роки пов'язано, як суттєвий фактор, з кризовими явищами в реальній економіці у зв'язку з окупацією частини території України та гібридної війни

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Росії проти України та прямої російської військової агресії.

У 2012 р. надходження заявок на винаходи становило 4 944 проти 4 095 у 2016 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. цей показник становив 4 753 заявок. Надходження заявок на корисні моделі у 2012 р. становило 10 229 проти 9 557 у 2016 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. показник становив 9 593 заявок. Надходження заявок на промислові зразки у 2012 р. становило 1 851 проти 2 302 у 2016 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. 2 535 заявок. Надходження заявок на знаки для товарів і послуг у 2012 р. становило 31 555 проти 35 605 у 2016 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. цей показник становив 32 291 заявок.

Варто звернути увагу на зростання темпів за 2012–2016 рр. надходження заявок на винаходи, корисні моделі та знаки для товарів і послуг через систему електронного подання — всього у 2016 р. 3 668 проти 1 867 у 2012 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. цей показник становив 23 934 заявки. Також потрібно звернути увагу на вплив економічної кризи на зниження динаміки показника чинності патентів на кінець року, що свідчить про послаблення інтенсивності впровадження патентів у реальну економіку. Так, чинність патентів на кінець року становила у 2012 р. 40 168 проти 35 914 у 2016 р., а в середньому на рік за 2012–2016 рр. цей показник становив 38 978.

Про інноваційну інтенсифікацію свідчить також динаміка реєстрації договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності. Якщо у 2012 р. договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності було зареєстровано 2 088, то у 2016 р. цей показник збільшився до 2 152 у 2016 р., або на 3 %, а в середньому на рік за 2012–2016 рр. він становив 2 120 договорів.

Що стосується державної реєстрації авторського права на твір, то помітне зростання динаміки у 2016 р. до 6 143 заявок проти 5 410 заявок у 2012 р., що на 13,5 % більше, а в середньому на рік за 2012–2016 рр. цей показник становив 5 583 заявок.

Про інноваційну інтенсифікацію свідчить динаміка показників з Реєстру виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення та видача контрольних марок. Починаючи з 2003 р. Державною службою інтелектуальної власності (ДСІВ) суб'єктам господарювання було видано 1 867 свідоцтв. У 2016 р. ДСІВ видано 41 свідоцтво про внесення відомостей до зазначеного реєстру. У 2016 р. було видано 1 704 815 контрольних марок, з них 2 700 серії «А» та 1 702 115 серії «К», що на 15,7 % більше, ніж у 2015 р. (1 473 207).

Підґрунтям для здійснення трансформаційних процесів на шляху до нової інтелектуальної економіки є поява *інноваційного інтелектуального прориву*, пов'язаного з *теорією інноваційного прориву*, що неподільна від *теорії технологічних укладів*. Внесення у нашу конструкцію *«інтелектуальності»* дозволяє посилити у трансформаційному процесі результативну участь людського капіталу в проривному оновленні техніко-технологічного середовища як ознаку переходу до нової інтелектуальної економіки.

Як справедливо зазначають В. Дубик та О. Осідач у своїй статті «Активізація участі України в новому технологічному укладі як шлях інноваційного прориву і нарощення прибутковості» [5, 32], відповідно до зазначених теорій, економічне зростання відбувається завдяки змінам технологічних укладів. І перехід до постіндустріальної стадії розвитку суспільства означає заміну галузевого розподілу національної економіки розподілом технологічним. Пріоритетом стає розвиток високих технологій у всіх галузях. Однак кожному технологічно-

му укладу властиві свої провідні технології, що становлять його ядро. Економічній системі будь-якої країни властиве одночасне функціонування декількох технологічних укладів: того, що народжується, переважного й такого, що відмирає. Стратегічне значення для економіки має саме новий, такий, що народжується, уклад, який спавляє до певного моменту незначний вплив на приріст ВВП, але саме він формує напрям розвитку країни на десятиліття вперед.

Прикладом стратегічного значення є нововведення, що протягом усіх історичних епох розвитку людства відігравали фундаментальну роль у незворотній зміні способу виробництва та формуванні нового змісту суспільних систем. Це впровадження конвеєра, роботи з організації трудового процесу, НТР 60-х рр. ХХ ст., процеси комп'ютеризації та інформатизації 80–90-х рр. — усе це зумовило зміни змісту національних та світової економік, створення нової інфраструктури і глобальні зміни в суспільній свідомості [15].

У контексті нашого дослідження варто звернутися до монографії Ю. Яковця «Епохальні інновації ХХІ століття» [16], в якій він довів, що пошук змісту сучасної інноваційної трансформації суспільства неможливий без знання історичних закономірностей базових і епохальних інновацій. Недарма кажуть, що наше сьогодення та майбутнє — це сума всього минулого. Будь-які новації завжди пов'язані з накопиченням знань і вмінням їх застосувати для вирішення все нових виникаючих актуальних проблем. Можна говорити, що інновації сприяють переходу будь-якої організаційної системи від одного якісного стану до іншого завдяки практичній реалізації накопичених предметних і міжпредметних знань. Процес накопичення практичних або наукових знань завжди сприяв необхідності їх узагальнення, систематизації та появи нових знань у всіх сферах людської діяльності. Формування

фундаментальних основ інноваційної теорії відбувалося в рамках різних теорій по хвильовий, коливальний і циклічний розвиток економічних, суспільних та технічних систем. Будь-яка система розвивається не поступально, її стан можна охарактеризувати синусоїдою: підйом, вершина, спад, криза, підйом. *Циклічність є основою життєдіяльності* будь-якої природної та штучної систем [15].

Як справедливо зазначають С. Жуков та О. Дюгованець, стратегія інноваційного прориву передбачає стійкість фінансування НДДКР незалежно від впливу циклічних, політичних та інших факторів, пріоритетне фінансування фундаментальних досліджень, а також підготовку кадрів, що відповідають потребам науково-технічного розвитку у ХХІ ст. В Україні уряд не розглядає наукову сферу як пріоритетну для інвестування, що спричиняє відставання країни за інноваційним розвитком. Саме стратегію інноваційного прориву, разом з комплексним використанням широкого набору інструментів, необхідно застосовувати в Україні. Однак виробити такий універсальний та ефективний комплекс методів інноваційної політики дуже складно, тому що специфічні умови формування інноваційного середовища в деяких країнах дуже відрізняються [17, 91]. Без інтенсифікації інноваційної складової виробництва неможливо покращити конкурентоспроможність українських промислових підприємств. Усі вони функціонують в умовах жорсткої конкурентної боротьби на фоні економічної глобалізації. Саме тому запорукою підвищення ефективності функціонування підприємств є підвищений інтерес до проблем інноваційного розвитку [16, 86].

Досвід трансформаційних процесів свідчить, що інноваційні інтелектуальні прориви виникають на стадії підйому або початкового циклічного періоду та пов'язані з проривною інте-

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

лектуальною діяльністю інтелектуальних людських ресурсів, а при впровадженні результатів їхньої творчої діяльності вони відтворюються в інтелектуальному капіталі, що приносить додану вартість і прибуток, а це змінює економічний стан суспільства за умови кількісного накопичення інновацій.

Безумовно, варто зазначити, що з інноваційними інтелектуальними проривами пов'язують ризики, які потребують пошуку важелів їх зниження. Ось чому, зазначають С. Жуков та О. Дюгованець, євроінтеграція сприяє динамічному розвитку науково-технологічної сфери завдяки праці та кооперації в рамках союзу та за його межами. Це зумовлює, *по-перше*, зниження ризиків, пов'язаних з особливостями розробки новинок, *по-друге*, — ефективне спільне вирішення найважливіших завдань економічного розвитку із значною економією витрат (фінансів, ресурсів тощо) та часу, *по-третє*, — уникнення дублювання при здійсненні фундаментальних досліджень та, *по-четверте*, — раціональне використання національного інноваційного потенціалу [17, 88].

Польський експерт із впровадження інновацій стверджує Т. Ярус: «немає ризику — немає інновацій», а рівень ризику в проекті прямо пропорційний його інноваційності. Набагато більший ризик криється в реалізації інноваційних проектів у секторах економіки, що є популярними, але значно нижчий в нішових галузях [17, 88–89].

Ризик інноваційної діяльності підприємства, зазначає далі Т. Ярус, можна розглядати в таких категоріях [18]:

- *технічний ризик* — пов'язаний з технологічним проривом, унаслідок якого використовувана технологія втратить інноваційний характер, або з крадіжками технології, або з відсутністю можливості подальшого розвитку технології чи її використання в практиці із законних або інших причин;

- *економічний ризик* — пов'язаний з браком власних фінансових ресурсів, високими витратами, низькою рентабельністю, кризою фінансового ринку, кризою галузі, валютним ризиком, неправильною оцінкою підприємства та ін.;
- *ризик часу* — пов'язаний із запізненням комерціалізації технології;
- *ризик поглинання* — пов'язаний з правильним визначенням цільового ринку чи групи споживачів;
- *організаційний ризик* — пов'язаний з характером лідера, управління людськими ресурсами, культурою праці тощо;
- *ризик конкуренції* — пов'язаний з промисловим шпигунством, крадіжкою інтелектуальної власності чи з поглинанням персоналу.

Так, зокрема, сьогодні на думку І. Новікова, представника Singularity University в Україні та керівника напряму «Інновації» на iForum — найбільшої інтернет-конференції України, під інноваціями в нас дуже часто розуміють саме досягнення у сфері інформаційних технологій. Та це докорінно неправильно. Насправді їх можна поділити на три основні напрями. *По-перше*, інновації технологічні, що охоплюють, серед іншого, Інтернет та ІТ. *По-друге*, інновації в бізнесі: нові методології, нові підходи, нові бізнес-моделі. І *по-третє*, — інновації в суспільстві [19]. Програма напряму «Інновації» на iForum сфокусована рівною мірою на всіх трьох напрямках. При цьому під технологіями розуміють не тільки програмні розробки, такі як штучний інтелект, великі дані та блокчейн, але й робототехніку, генетику, 3D-друк, доповнену та віртуальну реальність тощо. Адаже всі ці сфери певною мірою навіть важливіші за ІТ.

Чому вищезгадані методики настільки важливі? Людство зробило прориви, до яких не було готове. Ми довели швидкість розвитку до такого рівня, що потрапили на невідому нам територію. У нас є інструмент, але

немає розуміння того, що станеться, коли ми почнемо його використовувати. Найчастіше мова йде про дві сфери — штучний інтелект і генетику. У першому випадку мова йде про сценарії, що були описані в «Термінаторі» й частково в «Матриці». Проблематика штучного інтелекту — це сценарій співіснування з розумними машинами, у яких є потенціал стати набагато розумнішими та сильнішими за нас [19].

Наведена думка свідчить про наявність предостороги на перспективу у зв'язку з ризиками співіснування з розумними машинами. Та в будь-якому разі інтелектуальний прорив сприяє появі нової сторінки економічної діяльності, з якою пов'язують перспективи й зростання останньої.

Розвиваючи ідею впливу інноваційного інтелектуального прориву на розвиток економіки, доцільно навести приклад світового досвіду — подолання кризи в Південній Кореї. Завдяки копійкій роботі уряду та підприємців Південної Кореї, країна сьогодні є взірцем стійкого розвитку інноваційної економіки.

Для України цікавий секрет інноваційного прориву Кореї при подоланні кризи як 1997 р., так і 2008 р. Насамперед, уряд Республіки Корея приділив належну увагу розвитку НДДКР, витрати на які в період 1988–2009 рр. сягали 2,57 % ВВП. Дослідники вважають, що швидкому виходу Кореї з кризи сприяло дві причини. *По-перше*, уряд компенсував зниження наукових розробок у промисловому секторі, збільшивши власні витрати на НДДКР. У цей післякризовий період частка держави у валових витратах на НДДКР збільшилася з 20 % (докризовий рівень) до 27 %. Державне фінансування було спрямоване насамперед на невеликі технологічні комплекси, що допомагали підтримувати та розширювати інноваційну діяльність в країні. *По-друге*, державне стимулювання ІТ і пов'язаних з ним підприємств вилилося в ІТ-бум 2000-х рр.

Завдяки належному фінансуванню науки й освіти в Південній Кореї різко зросла й кількість наукових публікацій в авторитетних міжнародних наукових журналах. Статистика корейських публікацій з індексом наукового цитування мала таку динаміку: вона зросла з 27 в 1973 р. до 171 в 1980 р.; а далі від 1 227 в 1988 р. до 9 124 в 1997 р., нарешті — до 23 048 у 2005 р. Отже, за цими показниками Корея піднялася у світовому рейтингу з 37-го місця в 1988 р. до 14-го у 2005 р. [20].

Автор не претендує на повне висвітлення зазначених ознак нової інтелектуальної економіки в межах цієї статті, але він намагається акцентувати увагу на появі певних тенденцій в інноваційно-інтелектуальному напрямі розвитку, що сприяють поступовому переходу до нової інтелектуальної економіки, де проглядаються зміни класичних економічних понять за змістом під впливом трансформаційних процесів в очікуванні економічного зростання національної економіки за наслідком інноваційного вибору України та євроінтеграції.

Висновки

1. Значення знань для формування ринкових відносин і економіки загалом на інноваційно-інтелектуальному напрямі розвитку інтелектуальної економіки України потребує від її організаторів і учасників стратегічного й інноваційного мислення та впровадження дієвих механізмів стимулювання у сфері інтелектуальної діяльності до активного пошуку нових наукових і техніко-технологічних інноваційних рішень. Здійснення трансформаційних процесів, що відбуваються в реальній економіці країни за оцінками фахівців потребує нових підходів, що характеризуються методологічними особливостями неоекономіки, зокрема і при переході до нової інтелектуальної економіки.

2. Перехід до нової інтелектуальної економіки здійснюється поетапно завдяки модифікуванню форм традиційної (ринкової) економіки, системи економічних відносин, заснованих на ін-

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

новаційно-комунікаційних технологіях і мережевих моделях управління, появи інтелектуального капіталу як інноваційно-творчого (креативного) джерела багатства та здійснення трансформаційних процесів, що спонукають до формування нових поглядів з урахування інноваційної складової, побудови ринкових моделей світосприйняття змін, пошуку нових та альтернативних підходів задля досягнення ефективних інноваційних управлінських та господарських рішень.

3. Потребують подальшого наукового осмислення такі поняття, як «інноваційна технологічна реструктуризація», «інноваційна інтенсифікація» й «інноваційний інтелектуальний прорив», які пов'язані між собою та характеризують складні трансформаційні процеси з погляду класичної ринкової економіки та проявляються знаходять своє відтворення при формуванні якісних ознак нової інтелектуальної економіки. ♦

Список використаних джерел / List of references

1. Григорян А. Л. На пути к «новой экономике»: концепции инновационного развития России // Государство и общество. М., 2005. С. 82–85.
Grigorian A. L. Na puti k «novoi ekonomike»: kontseptsii innovatsionnogo razvitiia Rossii [in]: Gosudarstvo i obshchestvo. M., 2005. S. 82–85.
2. Гець В. М. Чому знову настав час починати спочатку? // Економіка України. 2017. № 5–6. С. 31–38.
Heiets V. M. Chomu znovu nastav chas pochynaty spochatku? [in]: Ekonomika Ukrainy. 2017. № 5–6. S. 31–38.
3. Баскаков В., Федосеев С. Неоэкономика придаст импульс российскому оружейному экспорту. URL: http://nvo.ng.ru/realty/2016-08-19/1_neoeconomy.html.
Baskakov V., Fedoseev S. Neoeconomika pridast impuls rossiyskomu oruzheynomu eksportu. URL: http://nvo.ng.ru/realty/2016-08-19/1_neoeconomy.html.
4. Неоэкономика — нова соціальна реальність. URL: http://pidruchniki.com/1310060852092/filosofiya/neoeconomika_nova_sotsialna_realnist.
Neoeconomika — nova sotsialna realnist. URL: http://pidruchniki.com/1310060852092/filosofiya/neoeconomika_nova_sotsialna_realnist.
5. Дубик В. Я., Осідач О. Б. Активізація участі України в новому технологічному укладі як шлях інноваційного прориву і нарощення прибутковості // Інноваційна економіка. 2014. № 2. С. 31–39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_2_6:32.
Dubyk V. Ya., Osidach O. B. Aktyvizatsiia uchasti Ukrainy v novomu tekhnolohichnomu ukladi yak shliakh innovatsiinoho proryvu i naroshchennia prybutkovosti [in]: Innovatsiina ekonomika. 2014. № 2. S. 31–39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_2_6:32.
6. Великий Ю. В. Інноваційна реструктуризація машинобудівних підприємств // Наукові праці. Економіка. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2012/189-177-15.pdf>.
Velykyi Yu. V. Innovatsiina restrukturyzatsiia mashynobudivnykh pidpryemstv [in]: Naukovi pratsi. Ekonomika. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2012/189-177-15.pdf>.

7. Гусев В. О. *Императивы и основные направления инновационной реструктуризации промышленного комплекса Украины*. URL: academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/gusev.pdf.
- Huseyev V. O. *Imperatyvy i osnovni napriamy innovatsiinoi resrukturyzatsii promyslovo-ho kompleksu Ukrainy*. URL: academy.gov.ua/ej/ej7/doc_pdf/gusev.pdf.
8. Сухоруков А. І. *Технологічна реструктуризація як напрям антикризової політики*. URL: http://www.niss.gov.ua/vydanna/panorama/issue.php?s=epol0&issue=2005_3.
- Sukhorukov A. I. *Tekhnologichna restrukturyzatsiia yak napriam antykrizovoi polityky*. URL: http://www.niss.gov.ua/vydanna/panorama/issue.php?s=epol0&issue=2005_3.
9. Семиноженко В. *Україна в координатах постіндустріального світу // День*. 2004. 14 жовтня. URL: <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/5/1888>.
- Semynozhenko V. *Ukraine v koordynatakh postindustrialnoho svitu [in]: Den*. 2004. 14 zhovtnia. URL: <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/5/1888>.
10. *Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. НАН України В. М. Гейця*. К.: 2003. С. 352.
- Ekonomika Ukrainy: stratehiia i polityka dovhostrokovoho rozvytku / za red. akad. NAN Ukrainy V. M. Heitsia*. K.: 2003. S. 352.
11. Василенко В. *Технологические уклады в контексте стремления экономических систем к идеальности // Соціально-економічні проблеми і держава*. 2013. Вип. 1 (8). С. 65–72. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13vvoski.pdf>.
- Vasylenko V. *Tekhnologicheskie układy v kontekste stremlenia ekonomicheskikh sistem k idealnosti [in]: Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*. 2013. Vyp. 1 (8). S. 65–72. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13vvoski.pdf>.
12. *Суть, поняття та показники інтенсифікації*. URL: http://pidruchniki.com/1373112036285/ekonomika/sut_ponyattya_pokazniki_intensifikatsiyi.
- Sut, poniattia ta pokaznyky intensyfikatsii*. URL: http://pidruchniki.com/1373112036285/ekonomika/sut_ponyattya_pokazniki_intensifikatsiyi.
13. Бубенко П. Т. *Економіка — Інноваційна економіка*. URL: <http://lection.com.ua/economics/inneco/ naukovu-tehnichniy-progres-osnova-ekonomichnogo-rozvitku>.
- Bubenko P. T. *Ekonomika — Innovatsiina ekonomika*. URL: <http://lection.com.ua/economics/inneco/ naukovu-tehnichniy-progres-osnova-ekonomichnogo-rozvitku>.
14. *Річний звіт Державної служби інтелектуальної власності України за 2016 р.* URL: sips.gov.ua/ua/year_reports.html.
- Richnyi zvit Derzhavnoi sluzhby intelektualnoi vlasnosti Ukrainy za 2016 r.* URL: sips.gov.ua/ua/year_reports.html.
15. *Теоретичні основи інновацій та інноваційної діяльності*. URL: http://stud.com.ua/44985/investuvannya/teoretichni_osnovi_innovatsiy_innovatsiyanoi_diyalnosti.
- Teoretychni osnovy innovatsii ta innovatsiinoi diialnosti*. URL: http://stud.com.ua/44985/investuvannya/teoretichni_osnovi_innovatsiy_innovatsiyanoi_diyalnosti.
16. Яковец Ю. В. *Эпохальные инновации XXI века / Междунар. ин-т Путирима Сорокина-Николая Кондратьева*. М.: Экономика, 2004. 444 с.
- Iakovets Yu. V. *Epokhalnye innovatsii XXI veka / Mezhdunar. in-t Pitirima Sorokina-Nykolaia Kondrateva*. M.: Ekonomika, 2004. 444 s.

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

17. Жуков С., Дюгованець О. Інноваційна політика на шляху євроінтеграції: завдання і виклики для України // Вісник ТНЕУ. 2014. № 3.
URL: [dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/.../1/ Жуков%20С..pdf](https://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/.../1/Жуков%20С..pdf) -.
- Zhukov S., Duhovanets O. Innovatsiina polityka na shliakhu yevrointehratsii: zavdannya i vyklyky dlia Ukrainy // Visnyk TNEU. 2014. № 3.
URL: [dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/.../1/ Zhukov%20S..pdf](https://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/.../1/Zhukov%20S..pdf) -.
18. Jarus T. Nie ma ryzyka, nie ma innowacji [in] Portal innowacji. URL : [http://www.pi.gov.pl/parp/chapter_86196.asp?soid= A805BEAED1F24A8890FCF66E4AE57D13](http://www.pi.gov.pl/parp/chapter_86196.asp?soid=A805BEAED1F24A8890FCF66E4AE57D13).
19. Думка: людство зробило прориви, до яких не було готове. URL: <https://techtoday.in.ua/reviews/dumka-lyudstvo-zrobilo-prorivi-do-yakih-ne-bulo-gotove-73491.html>.
- Dumka: liudstvo zrobylo proryvy, do yakykh ne bulo hotove. URL: <https://techtoday.in.ua/reviews/dumka-lyudstvo-zrobilo-prorivi-do-yakih-ne-bulo-gotove-73491.html>.
20. Від інновацій до креативності. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2184059-sekret-innovacijnogo-prorivu-pivdennoi-korei-dosvid-dla-ukraini.html>.
- Vid innovatsii do kreatyvnosti. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2184059-sekret-innovacijnogo-prorivu-pivdennoi-korei-dosvid-dla-ukraini.html>.

Надійшла до редакції 25.09.2017 р.

Бутник-Сиверский А. Б. Признаки новой интеллектуальной экономики: инновационная технологическая реструктуризация, интенсификация и прорывы. В статье исследуются проблемные вопросы по пересмотру устоявшихся теоретических понятий классической экономики, которые под воздействием трансформационных процессов не могут характеризовать новые изменения по старому содержанию и трактованию в условиях последовательного продвижения к новой интеллектуальной экономики. Отмечено, что усовершенствование технологической структуры экономики возможно только при условии интенсивного внедрения инноваций, наращивающих объемов инвестиций и вложений капитала на техническое перевооружение и модернизацию по инновационно-интеллектуальному направлению развития, что является признаком «инновационной технологической реструктуризации». Эта конструкция дополняется понятием «технологичности» как воспроизведением методического подхода вхождения в новую интеллектуальную экономику. Использование термина «инновационная интенсификация экономического развития», в конструкцию которого привнесено «инновационность», позволило рассмотреть интенсификацию как качественный признак экономического развития в условиях трансформационных процессов в интеллектуальной экономике. Использование на пути к новой интеллектуальной экономике признака «инновационный интеллектуальный прорыв», в конструкции которой привнесена «интеллектуальность», усиливает результативное участие человеческого капитала в прорывном обновлении технико-технологической среды.

Ключевые слова: неэкономике, инновационность, технологичность, реструктуризация, интеллектуальный прорыв, новая интеллектуальная экономика

О. Бутнік-Сіверський

ЕКОНОМІКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Butnik-Siversky O. B. Features of the new intellectual economy: innovative technological restructuring, intensification and breakthroughs. In the article the author researches problematic issues concerning the revision of the steady theoretical terms of the classical economy, which, being under the influence of transformational processes, can't characterize the existing changes in the old sense and interpretation in the conditions of sequential progress to a new intellectual economy. It is noted that improvement of the technological structure of the economy is possible only with the intensive implementation of innovations, investments and capital investments for technical re-equipment and modernization in the innovation-intellectual direction of development, which is a feature of «innovative technological restructuring». This construction is supplemented by the term of "manufacturability" as a reproduction of the methodical approach of entering into new intellectual economy. The use of the term «innovative intensification of economic development», in the construction of which the «innovation» was inserted, allowed to consider intensification as a qualitative feature of economic development in the conditions of transformation processes in the intellectual economy. On the way to a new intellectual economy the use of the feature «innovative intellectual breakthrough», the construction of which was inserted with «intelligence», enhances the effective participation of human capital in a breakthrough renovation of the technical and technological environment.

Key words: neo-economics, innovation, technological capacity, restructuring, intellectual breakthrough, new intellectual economy

ВИЙШЛА ДРУКОМ

Мацкевич О. О. Авторське право у діяльності засобів масової інформації, що функціонують у цифровому середовищі : монографія / О. О. Мацкевич; 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2017. — 208 с.

ISBN 978-617-696-642-5

Монографія є комплексним дослідженням авторського права в засобах масової інформації, котрі здійснюють свою діяльність у мережі Інтернет. Розглядаються питання правового статусу суб'єктів авторського права, створюваних або використовуваних ними об'єктів авторського права, характерних особливостей сайтів як цифрових творів захисту авторських прав тощо. Окрему увагу приділено аналізу своєрідних ознак саме інтернет-засобів масової інформації.

Монографія розрахована на науковців, студентів та аспірантів юридичного напрямку, юристів-практиків, спеціалістів медіа-сфери.